

FRANSIZCA KONUŞULAN ÜLKELERDE İSLAMOFOBİ VE IRKÇILIK ÜZERİNE HAZIRLANAN RAPORU

HAZİRAN 2015

ORIW (Organisation Racism Islamophobia Watch)

18 Rue du chemin de fer
67200 Strasbourg, Fransa
Tél : + 33(0)3 88 84 49 30
E-mail : contact@oriw.org

Kurumlar, Politik ve Kamusal Tartışmalar

Paris, Fransa - 4 Haziran

UMP partisinin çağrısı ile partinin üst düzey yöneticilerinin katılacağı gizli oturum toplantısının yapılacağı ortaya çıktı. Toplanma nedeni Alain Juppé, Bruno Le Maire ve François Fillon gibi partili isimleri boykot etmek olduğu ortaya çıktı. Bunun altında yatan asıl amaç İslam' dı. Partinin eski lideri Nicolas Sarkozy toplantıyı "ulusal İslam günü" olarak isimlendirmeyi tercih etti.

Meaux (Seine-et-Marne), Fransa – 10 Haziran

Merkezi yönetim altında oluşturulan bir komisyonun yürüttüğü bir soruşturmanın resmi olarak ilanından sonra, Val d'Oise ve Seine-et-Marne' de yaşları 19 ile 25 arasında değişen dört ulusalcı militan gönüllü olarak seri yangınlara neden oldukları ve bunları kasti olarak yaparak büyük tahribatlara yol açtıkları gerekçesi ile gözaltına alındılar. Suçlananlar daha önceden FN' nin iki numaralı ismi olan Adrien Desport' tur.

Bu şüpheliler 6-7 Nisan gecesi birçok aracın yakılması ve zarar görmesinde de şüphelenilen kişiler. Olay gecesi bu kişilerin uyuşturucu madde ve alkol etkisi altında oldukları bildirildi. Bu kişilerin suçlu oldukları gündün güne toplum içinde yaygınlaşmaktadır¹.

Şüphelilerin 15 Temmuz' da bahsi geçen suçla ilgili mahkeme önüne getirilecekleri bildirilmişti.

Viyana, Avusturya – 25 Haziran

FRA, Avrupa Birliği Temel Haklar Ajansı², 2014 yılına ait raporu "Temel Haklar: 2014 yılı Başarısızlıkları ve Başarıları" isimi ile yayınladı. Rapor birçok alanda yıl sonu itibarı ile toplam gelişmeleri analiz etmektedir³; eşitlik ve ayrımcılık karşıtı; ırkçılık, yabancı düşmanlığı, hoşgörüsüzlük ve ilgili konular; Roman entegrasyonu; barınak, sınır, göç ve entegrasyon; bilgi toplumu, özel yaşama saygı, kişisel bilgilerin gizliliği; çocuk hakları; adalet; bunun yanında Avrupa Birliği Temel İnsan Hakları Sözleşmesi ve onun üye devletler tarafından kullanımı gibi konular yıl bazında raporda analiz edilmektedir⁴.

Ajans rapor sonucu olarak nefret suçları ve bir kısım anti-semitik ve İslamofobi' nin yükselişi hakkında endişelerini dile getirdiler⁵.

Nice, Fransa – 26 Haziran

Saint-Quentin Fallavier' de özel bir işletmeye yapılan saldırı girişimi ardından, Nice Belediye Başkanı ve Vekili Christian Estrosi sosyal medya üzerinden paylaştığı gönderide "Fransa' daki İslamcılardan oluşan 5.kol" ibaresini kullandı. Bu kavram daha önce de Charlie Hebdo saldırısından sonra da tartışma konusu olmuştu.

UMP partisi iki üyesi Valérie Pécresse ve Gérard Larcher bu açıklamayı skandal olarak değerlendirdiler. FN partisi genel başkan yardımcısı Florian Philippot ise durumu "aşırı söylem" şeklinde değerlendirdi. Bu olaydan bir süre önce, Nice Belediye Başkanı, Fransa 3 televizyonunda 26 Nisan tarihinde yayımlanan bir programında şöyle konuştu; " " Bize miras kalan Yahudi-Hristiyan medeniyeti Fransa' da oluşan "beşinci koloniler" tarafından tehdit edilmektedir" dedi. Buna şunu da ekledi; " aslında Fransa' da ki mevcut "İslam Faşizmi" 'Yahudi-Hristiyan medeniyeti' ne üçüncü dünya savaşını ilan etti"⁶.

¹Dominique Albertini, Eski FN militanı "insanları test etmek" istiyor, http://www.liberation.fr/politiques/2015/06/11/le-militant-fn-incendiaire-voulait-tester-les-gens_1327403.

² <http://fra.europa.eu/fr>.

³ <http://fra.europa.eu/fr/press-release/2015/les-tragedies-frappant-les-migrants-sont-lun-des-nombreux-defis-relever-en>.

⁴ Raporun Fransızcası pdf formatında, http://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-annual-report-2014_fr.pdf.

⁵ İkinci bölüm : 'İrkçilik, yabancı düşmanlığı, hoşgörüsüzlük ve ilişkili konular, s. 56, Anti-semitizm ve İslamofobi'.

⁶ Sn. Estrosi' nin Fransa3' teki röportajı, http://www.Fransatvinfo.fr/faits-divers/terrorisme/attentat-dejoue-a-paris/video-estrosi-denonce-des-cinquiemes-colonnes-islamistes-en-Fransa_887303.html.

Paris, Fransa – 30 Haziran

Saint Quentin Fallavier’ deki Isère saldırısından iki gün sonra, Başbakan Manuel Valls ulusal meclis önünde hükümete yöneltilen sorulara, kendilerinin her an cihadçılar ile işbirliği yaptığına dair şüpheli olan camileri kapatmaya hazır olduklarını dile getirdi. *“Terörist eylemlere karşı alınacak tedbirlere açığız ve bu konuda derinlemesine araştırma yapmaktan yanayız”* dedi. Valls’ in tasavvur ettiği düşünce İslamcı teröristlere karşı önlem almaktır. Bunlar arasında, camileri kapatmak ve radikal örgütlerle bağlantısı olduğu düşünülen dernekleri kapatmaktır. *“Yok etmek gerekse de, bunu yapacağız”*. Bu durumda Başbakan’ a göre, *“içişleri bakanı ile birlikte hukuk savaşçılarının görevi söz konusudur ve olmalıdır(...) bu kurumlar kapatılması gereken camileri kapatmalıdır, ticari işletmelere saldırı düzenleyen grupları finansal olarak bu dernek ve camileri kapatmalıdır”*. Ayrıca alınacak diğer önlemler arasında; bu grupları sınır dışı etme, fransa vatandaşlığından atma ve fransa’ ya tekrar girmelerini tamamen engellemektir. Dahası, Vigipirate planı kamusal alanlara yerleştirilecek çok sayıda askeri kadro ile uygulanacak ve bu amaçla kolluk ve istihbarat kuvvetleri güçlendirilecek.

(fotoğraf : RTL.fr)

Medya, Eğitim ve Kültürel Alanlarda İslamofobi

Prunelli-Di-Fiumorbo (Corse), Fransa

Korsika’ nın Prunelli-Di-Fiumorbo kentinde, iki öğretmen okulun yılsonu gösterisi için John Lennon’ nin “imagine” isimli parçasını Arapça söylemek istedikleri için kendi öğrencileri tarafından tehdit edildiler. Şarkı birçok dile özellikle de Fransızca, Korsika dili, Arapça, İspanyolca ve İngilizce çevrildi. Bu diller okulda bulunan öğrencilerin konuştukları dillerdendir. Bununla birlikte okulun kültürlerarası birleşimi simgelemesine rağmen, çocuklarının Arapça öğrenmesini istemeyen bazı aileler, bu projeye karşı çıktılar. Bu yüzden yılsonu eğlencesi bir süreliğine ertelendi.

Marmiton.org internet sitesi, Fransa - 18/20 Haziran

Yemek tarifleri ile ünlenmiş internet sitesi olan marmiton.org internet sitesi ramazan ayı nedeni ile kendi sosyal medya ağları üzerinden “Herkesi İyi Ramazanlar” mesajını yayınladıktan sonra, birçok nefret içerikli yoruma maruz kaldı. Bahsi geçen internet sitesi bu dileğin altına da iftar için günün yemeği tarifini eklemiş ve bunu egzotik, tipik ve geleneksel servis tabakları resmi ile de süslemişti⁸. İnternet sitesine yöneltilen bazı nefret söylemi, inanca yönelik aşağılama ve tehdit mesajları şu şekilde; *“Herkesi iyi ramazanlara ‘HERKESE’????????? Hayır, ben Müslüman değilim ve beni bu grup arasında sayma!!!! Ben bana saygı gösterene saygı gösteririm! Egzotik tarifleri takdir ediyorum! Ama bu durumda daha fazla eşitlik gerekir...”*, *“Ramazana dayanamıyorum, ben hristiyanim. Hadi bakalım, bu uygulamayı siliyorum(site uygulaması)”*, *“Vay şerefsizler! Şimdi siz ramazandamısınız... tamam bu hiç olmadı”*, *“Marmiton=vatan haini...”*, vb⁹.

⁷ Radikal İslamizm : Valls camileri ve dernekleri kapatmaya hazır(video), http://www.lexpress.fr/actualite/politique/islamisme-radical-valls-pret-a-fermer-des-mosquees-et-a-dissoudre-des-associations_1694900.html ve Manuel Valls radikal islamcılarla ilişkili olan cami ve dernekleri kapatmaya hazır, <http://www.rtl.fr/actu/societe-faits-divers/valls-pret-a-fermer-des-mosquees-suspectes-de-complicite-avec-l-islamisme-radical-7778941351>.

⁸ Ramazan ayı boyunca öğle yemeği ile ilgili aktivitelerine ara verdi.

⁹ Alex Roux, Marmiton facebook sayfasında yer alan tarifler, <http://rue89.nouvelobs.com/2015/06/20/les-recettes-ramadan-enflamment-facebook-marmiton-259862>.

Bir kısım kötü içerikli yorumların silinmesinin yanında, site yöneticileri bazı yorumlara dengeli cevaplar yazdılar. Site yöneticilerinin bu dengeli ve ılımlı yaklaşımı birçok kesimden olumlu tepkiler aldı.

(fotoğraf: metronew.fr)

İyi Haberler

Paris, Fransa – 6 Haziran

İç İşleri Bakanı Bernard Cazeneuve 30 profesörün ve seyircilerin de aralarında bulunduğu bir panele katıldı. Katılımcılar arasında Müslüman çevreye yönelik yayın yapan sekiz medya grubu Radio Orient, Fransa Magrep, Beur FM, Atlas Info, Atlas Kuryesi, Zaman, Oumma ve Saphirnews yerlerini aldılar. Bu panel "*Fransa' da Müslüman inanca sahip çevreler arası ilişkileri derinleştirmek ve yakın zamanlarda Paris' te gerçekleştirilen saldırılar yüzünden yükselen tansiyon ve anti-Müslüman hareketlerin azalmasına katkı sağlamak*". Ele alınan temel konular Helal¹⁰, üniversitelerde peçe¹¹, Müslüman derneklerinin finansmanı¹², tesettürlü annelerin ilköğretimdeki çocuklarına eşlik edebilmeleri¹³, İslamofobi, camileri koruma¹⁴, laiklik ve İslam, CFCM¹⁵ e karşı eleştiri, Müslüman okulları¹⁶ konularıydı. Bu konular içişleri bakanına soruldu ve sorular bakan tarafından sakin ve açıkça cevaplandı.

Nice, Fransa - 9 Haziran

Ocak 2014' te bir ilkokul çıkışında çocuğunu almaya gelen peçeli anne okul görevli tarafından geri çevrilmek istendi ancak anne bunu reddetmişti. Mahkemeye taşınan olayda Nice İdare Mahkemesi, anneyi haklı buldu. Okul karnesi üzerinde bulunan boşlukta "*Maalesef, bizim yasalarımız peçeli annelerimizin bize eşlik edebileceği bir hukuk düzeni değildir. Çocuklara onları yetiştirirken dahi eşlik edemeyecekler*", notu yazıldı¹⁷. Anne okul yönetiminin bu davranışını şikâyet etmek üzere Nice İdare Mahkemesine başvuruda bulundu.

¹⁰ Helal konusundaki bildirgenin görüntüleri için, http://www.dailymotion.com/video/x2t6hcr_halal-c-est-aux-institutions-musulmanes-de-s-organiser-pas-a-l-etat_news#from=embediframe.

¹¹ Üniversitelerde peçe takılması konulu bildirge, http://www.dailymotion.com/video/x2t86s0_b-cazeneuve-il-n-y-a-pas-de-probleme-avec-le-voile-a-l-universite_news?start=13.

¹² Müslüman derneklerin finansal olarak desteklenmesi konulu bildirge(video), http://www.dailymotion.com/video/x2t6jfa_islam-le-financement-sera-regle-par-la-transparence-selon-b-cazeneuve_news#from=embediframe.

¹³ Okul çıkışlarında çocuklarına eşlik eden peçeli anneler konulu bildirge(video), http://www.dailymotion.com/video/x2t81io_b-cazeneuve-repond-sur-les-mamans-voilees-lors-des-sorties-scolaires_news#from=embediframe.

¹⁴ Camilerin korunmasına yönelik bildirgenin videosu, , http://www.dailymotion.com/video/x2t7ez6_b-cazeneuve-nous-protegeons-plus-de-800-mosques_news#from=embediframe.

¹⁵ CFCM için yapılan kritik konulu bildirge(video), http://www.dailymotion.com/video/x2t60zh_cfc-m-on-ne-batit-rien-en-se-cristallisant-sur-les-critiques_news#from=embediframe.

¹⁶ İnanç temelli okullar konulu bildirge(video), http://www.dailymotion.com/video/x2t648c_b-cazeneuve-je-ne-suis-pas-favorable-aux-ecoles-confessionnelles-mais-je-nie-pas-leur-possibilite-d_news#from=embediframe.

¹⁷ Adalet Okul Çıkışlarında Çocuğuna Eşlik Etmek İsteyen Annedden Yana, <http://www.metronews.fr/info/nice-la-justice-auto-rise-une-mere-a-porter-le-voile-pour-une-sortie-scolaire/mofj!bvhl7Wqqgco/>.

Mahkeme kararı 18 ay sonra geldi ve anne için 1000 euro tazminat ödenmesine karar verildi.

Paris, Fransa - 24 Haziran

Devlet ilk defa 24 Haziran tarihinde 'ağır bir suçlama' ile yargılandı. Yapılan kimlik kontrolleri sırasında, on üç kişi arasından beş kişi ön yargılı ayrımcılıktan dolayı şikâyet etti. Mahkeme kontrollerin yapıldığı sırada herhangi bir kimlik kontrolü uygulaması emrinin olmadığını ortaya çıkardı. Daha önce yapılan reformlar uyarınca kimlik kontrolleri yapılması durumunda makbuz benzeri bir belge verilmesi gerekiyordu. Ancak yapılan incelemeler sonucu bu belgenin verilmediği öğrenildi.

Nisan 2012' de, ilk defa 18-35 yaş aralığında bir grup siyahi veya Arap etnik kökenli vatandaş bu kimlik kontrol sisteminde devlet karşıtı eylemlerden dolayı aranan kişiler arasında olduklarından şüphelenildi. Bu kişiler mahkeme önüne getirildiklerinde, savunmalarını hiçbir avukat üstlenmek istemedi. Bu gibi bir yargılamanın ilk örnekleri olan bu kişiler, haklar savunucusu olan Jacques Toubon' a çağrıda bulunarak savunmalarını üstlenmesini istediler. İçinde bulunduğumuz haziran ayının 24' ünde, Temyiz Mahkemesi grubun içinden beşi lehine karar verdi ve devletin "ağır ihmal" de bulunduğu karar verdi. Ayrıca mahkeme her bir mağdura 1500 Euro ödenmesine karar verdi. Birçok araştırma gösterdi ki azınlıklara uygulanan bu sistem yerleşik beyazlara oranla daha fazladır.

Eylemlerimiz ve İlerlemelerimiz

Strasbourg, Fransa – 24 Haziran

ORI W ve COJEP International işbirliği ile Avrupa Konseyi' de, Avrupa Komisyonu Parlamenterler Asamblesi vesilesi ile düzenlenen bir yan etkinlikte, dünya çapında bir İslamofobi tanımı ve gerekliliği konusu tartışıldı.

İnceleme ve tartışma okutman İslami sosyolog Yanis Mahil, Cinzia Mantonì ve Bianca Oneata müdahaleleri ve ORI W koordinatörü, Fatih Karakaya, COJEP moderatörüne üyesinin sunumları çerçevesinde yapıldı¹⁸ (fotoğraf:Medya Turk).

¹⁸ Claudine Girode, *Avrupa Konseyi İslamofobi' Yi Tanımlamak İçin Girişimde Bulunmalıdır*, http://french.xinhua-net.com/2015-06/25/c_134354966.htm ve Bilal Müftüoğlu, *Avrupa Konseyi Evrensel Bir İslamofobi Tanımı İçin Çağrıda Bulundu*, <http://www.aa.com.tr/fr/news/543719--le-conseil-de-leurope-appelle-a-une-definition-globale-de-lislamophobie> .